

для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародні фінанси», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна форма навчання)

Укладачі:

к.е.н., доц., доц. закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії **І.О. Дерід;**

д.е.н., проф., проф. закладу вищої освіти кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова **О.А. Довгаль;**

к.е.н., доц., доц. закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії **О.О. Легостаєва;**

к.е.н., доц., доц. закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії **О.Є. Майборода;**

д.е.н., проф., проф. закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії **І.В. Шкодїна.**

Загальні положення

Атестація осіб, які здобувають перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, здійснюється екзаменаційною комісією після повного виконання навчального плану за освітньою програмою «Міжнародні фінанси»

Атестаційний екзамен – це завершальна стадія оцінки рівня підготовки фахівців-бакалаврів – комплексна перевірка знань студентів з фахових дисциплін, передбачених навчальним планом. Проводиться для студентів 4 курсу у 8 семестрі.

Основним науково-методичним документом, що регламентує зміст атестаційного екзамену, є програма. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів, до виявлення ступеня їх підготовки до майбутньої самостійної діяльності.

Мета комплексного атестаційного екзамену за фахом – визначення рівня підготовленості студентів за освітньою програмою «Міжнародні фінанси».

Характеристика змісту програми. Програма комплексного атестаційного екзамену за фахом спирається на освітньо-професійну програму «Міжнародні фінанси» підготовки бакалавра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Для успішного складання атестаційного екзамену за фахом студент повинен досягти наступних програмних результатів навчання:

- демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення;
- демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;

- досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;
- розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо;
- застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій;
- демонструвати знання та навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами;
- обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища;
- розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів;
- володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;
- підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі;
- застосовувати базові знання, аналізуючи теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин;
- відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;
- уміти вирішувати стратегічні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародних фінансів;
- уміти застосовувати в своїй діяльності стандарти міжнародної фінансової звітності;

- володіти практичними навичками роботи з сучасними інформаційними системами та комп'ютерними технологіями для проведення досліджень з питань управління міжнародними економічними відносинами та при виконанні професійних завдань
- знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання напрямів оптимізації фінансової роботи суб'єктів господарювання на міжнародному ринку.
- аналізувати сучасний стан фінансової системи України та шляхи її інтеграції в міжнародну фінансову систему.
- уміти використовувати сучасні методи управління корпоративними фінансами для вирішення стратегічних завдань учасників міжнародних економічних відносин
- володіти методами аналізу інвестиційних проектів, поведінки економічних агентів на міжнародних фінансових ринках;
- володіти навичками управління міжнародними інвестиційними портфелями та методами щодо їх оптимізації;
- знати способи формалізації й побудови моделей міжнародної економічної діяльності, технології розробки та реалізації управлінських рішень щодо управління фінансовими ресурсами.

Порядок створення, організації та роботи екзаменаційної комісії регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь бакалавра, магістра ХНУ імені В.Н. Каразіна», «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна».

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ НА
КОМПЛЕКСНОМУ АТЕСТАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ ЗА ФАХОМ**

Час виконання – 2 астрономічні години.

Шкала оцінок:

«відмінно» – 100-90 балів;

«добре» – 89-70 балів;

«задовільно» – 69-50 балів;

«незадовільно» – 49-1 балів.

***УВАГА!** У разі використання заборонених джерел студент на вимогу члена екзаменаційної комісії залишає аудиторію та одержує загальну незадовільну оцінку (0 балів).*

Форма екзаменаційних завдань:

1. Тести: 20 тестових завдань x 3 балів за кожну вірну відповідь (тести мають лише 1 правильний варіант відповіді);

2. Два теоретичних питання – від 0 до 20 балів за відповідь на кожне з них:

20-19 балів - у відповіді відображені основні концепції та теорії з даного питання, проведено їх критичний аналіз і зіставлення, описані теоретичні положення ілюструються практичними прикладами і експериментальними даними. Студентом формулюється і обґрунтовується власна точка зору на заявлені проблеми, демонструється здатність вирішувати проблемне питання матеріал викладається професійною мовою з використанням відповідної системи понять і термінів. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

18-17 балів - у відповіді відображені основні концепції та теорії з даного питання, проведено їх критичний аналіз і зіставлення, описані теоретичні положення ілюструються практичними прикладами і експериментальними

даними. Студентом формулюється і обґрунтовується власна точка зору на заявлені проблеми, матеріал викладається професійною мовою з використанням відповідної системи понять і термінів. У відповіді допущені незначні похибки, що не мають суттєвого впливу на кінцевий результат. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

16-15 балів - у відповіді описуються і порівнюються основні сучасні концепції та теорії з даного питання, описані теоретичні положення ілюструються практичними прикладами, студентом формулюється власна точка зору на заявлені проблеми, проте він відчуває труднощі в її аргументації. Матеріал викладається професійною мовою з використанням відповідної системи понять і термінів. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

14-13 балів - у відповіді описуються і порівнюються основні сучасні концепції та теорії з даного питання, описані теоретичні положення ілюструються практичними прикладами, студентом формулюється власна точка зору на заявлені проблеми, проте він відчуває труднощі в її аргументації. Матеріал викладається професійною мовою з використанням відповідної системи понять і термінів, але у відповіді допущені значні похибки. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

12-11 балів - у відповіді відображена більша частина сучасних концепцій та теорій з даного питання, аналіз і зіставлення цих теорій не проводиться. Студент відчуває значні труднощі при ілюстрації теоретичних положень практичними прикладами. У студента відсутня власна точка зору на заявлені проблеми. Матеріал викладається професійною мовою з використанням відповідної системи понять і термінів. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

10-9 балів - у відповіді відображена лише деякі сучасні концепції та теорії з даного питання, аналіз і зіставлення цих теорій не проводиться. Студент відчуває значні труднощі при ілюстрації теоретичних положень практичними прикладами. У студента відсутня власна точка зору на заявлені проблеми.

Матеріал викладається професійною мовою з використанням відповідної системи понять і термінів. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

8-7 балів - відповідь не відображає сучасні концепції та теорії з даного питання. Студент не може привести практичних прикладів. Матеріал викладається «життєвою» мовою, не використовуються поняття і терміни відповідної наукової галузі. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

6-5 балів - відповідь відображає систему уявлень студента на заявлену проблему, студент не може назвати жодної наукової теорії, але може надати визначення базових понять. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

4-3 бали - відповідь відображає систему «життєвих» уявлень студента на заявлену проблему, студент не може назвати жодної наукової теорії, може надати визначення деяких базових понять. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

2-1 бали - відповідь відображає систему «життєвих» уявлень студента на заявлену проблему, студент не може назвати жодної наукової теорії, не дає визначення базових понять. Зазначений діапазон балів відображає незначну градацію якості відповіді такого рівня.

0 балів - відповідь не надається або кардинально неправильна.

Тести та теоретичні питання до комплексного атестаційного екзамену за фахом складаються з завдань наступних дисциплін:

- «Гроші та кредит»
- «Міжнародні фінанси»
- «Міжнародні економічні відносини»
- «Міжнародні інвестиції»
- «Міжнародне оподаткування»

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Дисципліна 1. Гроші та кредит

Гроші як загальний еквівалент. Походження грошей. Альтернативні підходи до вирішення сутності грошей. Еволюція форм грошей. Сутність «грошового обігу». Суб'єкти та фактори грошового обігу. Грошові агрегати: склад, зміст, порядок розрахунку та відмінності. Грошова база: сутність, зміст та порядок розрахунку. Структура грошової маси в Україні. Швидкість обігу грошей: поняття, фактори, що визначають її зміну. Закон грошового обігу: суть, вимоги та наслідки порушення вимог. Проблема монетизації економіки України.

Сутність грошового ринку. Попит та пропозиція грошей: сутність та фактори. Графічна модель ринку грошей. Рівноважна ставка процента. Шляхи врівноваження порушення рівноваги на грошовому ринку. Суб'єкти грошового ринку. Фінансові посередники як ключові суб'єкти фінансового посередництва на грошовому ринку. Економічна структура грошового ринку. Сегменти грошового ринку.

Інфляція: сутність та види. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика: сутність та види. Державне регулювання інфляції. Особливості інфляції в різних країнах світу та Україні. Грошові реформи: сутність та класифікація. Особливості проведення грошової реформи в Україні: характеристика та аналіз основних етапів.

Сутність та види грошово-кредитної політики. Цілі грошово-кредитної політики: стратегічні, проміжні та поточні (тактичні): сутність, зміст та характеристика. Інструменти грошово-кредитної політики (опосередкованого та прямого впливу). Передавальний механізм грошово-кредитної політики. Особливості монетарної політики в Україні та світі.

Сутність та структура кредиту. Функції кредиту: сутність та характеристика. Принципи кредитування: сутність та характеристика. Форми та види кредиту. Критерії класифікації кредиту та характеристика окремих видів кредиту. Економічні межі кредиту: поняття, причини й наслідки їх порушення. Розвиток кредитних відносин в Україні та світі.

Банки як провідні інституції фінансового посередництва. Сутність банку та банківської діяльності. Функції банків: трансформаційна та емісійна. Небанківські фінансові інституції. Характеристика механізму посередницького функціонування основних небанківських фінансових інституцій. Особливості функціонування небанківських фінансових посередників у різних країнах. Інновації у фінансовому посередництві.

Комерційні банки: сутність, призначення та класифікація. Банківська система: сутність, цілі та функції (трансформаційна, емісійна та стабілізаційна). Організація банківської діяльності та побудова банківської системи в Україні. Сучасні проблеми функціонування комерційних банків в Україні. Банківські ризики: сутність та джерела виникнення. Глобалізація банківського обслуговування. Транснаціональні банки. Зростання присутності іноземного капіталу у банківському секторі.

Походження та розвиток центральних банків. Функції центрального банку. Особливості організації центральних банків у розвинутих країнах.

Дисципліна 2. Міжнародні фінанси

Сутність та елементи міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансів. Міжнародні фінансові організації.

Сутність і основні характеристики міжнародного фінансового ринку і його структурних складових. Міжнародні фінансові потоки: сутність, види, тенденції розвитку. Світові фінансові центри: загальна характеристика та умови формування. Офшорні зони. Особливості ведення міжнародного бізнесу в офшорних зонах. Проблеми боротьби з

організованою злочинністю і відмиванням «брудних» грошей в офшорах. Особливості боротьби в Україні. Міжнародні фінансові санкції: сутність та основні цілі. Фінансові санкції на їх вплив на фінансові потоки. Посилення фінансових санкцій проти російської федерації. Фінансова допомога: сутність, види. Міжнародна фінансова допомога Україні під час війни. Впровадження санкційного комплаєнсу. Практичні поради для міжнародного бізнесу.

Поняття фінансової глобалізації, основні етапи, форми. Особливості сучасної фінансової глобалізації. Показники фінансової глобалізації. Вплив фінансової глобалізації на міжнародний бізнес. Вплив фінтеху на стан міжнародних фінансів. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека.

Світові фінансові кризи. Сутність світової фінансової кризи, основні риси та показники. Фінансові бульбашки: сутність та види. Вплив фінансових криз на міжнародний бізнес. Форми подолання фінансової кризи.

Поняття валютної системи. Світова валютна система, її еволюція. Конвертованість валют. Ціна (курс) валюти. Види валютних курсів. Вплив на валютний курс активного платіжного та пасивного платіжного балансу. Національна валютна система України. Валютна політика України. Особливості валютної політики в умовах війни.

Поняття валютного ринку. Структура міжнародного валютного ринку. Учасники валютного ринку. Валютні операції, їх класифікація. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.

Глобалізація та світовий борг. Зовнішній борг країни. Боргова криза країни. Дефолт і кризи світової заборгованості. Управління зовнішнім боргом.

Форми та види міжнародного кредитування. Світовий кредитний ринок (СКР): сутність, структура. Тенденції розвитку СКР. Міжнародний кредит та його функції. Вартість кредиту. Динаміка змін відсоткових ставок центральних банків світу та їх вплив на кредитний ринок. Вплив монетарної політики найбільших центральних банків світу на стабільність міжнародної фінансової системи.

Поняття та структура міжнародного ринку цінних паперів. Основні напрямки розвитку міжнародного ринку цінних паперів. Сутність та види міжнародних облігацій. Міжнародний ринок акцій. Сутність та види акцій. Ринок міжнародних акцій. Іноземні акції на українському ринку. Міжнародні та світові індекси акцій. IPO: сутність та особливості використання. Біржові інвестиційні фонди (ETF): сутність та особливості інвестування. Пасивне інвестування. Можливості та ризики міжнародного інвестування для українців. Ринок похідних фінансових інструментів.

Поняття та структура міжнародної платіжної системи. Класифікація міжнародних платіжних систем. Світова міжбанківська система SWIFT. Транс'європейська міжбанківська система TARGET. Порівняльна характеристика міжнародних платіжних систем (Western Union, PayPal, China UnionPay, Apple Pay, UnionPay та інші). Фінансові послуги міжнародних платіжних систем: інтернет - банкінг, інтернет - трейдінг та інтернет- страхування. Платіжні системи в Україні: види та обсяги операцій. Оверсайт платіжних систем. ISO 20022.

Поняття міжнародної банківської діяльності. Американська та європейська модель банківництва. Учасники міжнародної банківської діяльності. Стан провідних банків на світовому ринку. Сучасні тренди розвитку глобального банківництва. Цифрові банки.

Дисципліна 3. Міжнародні економічні відносини

Сутність, рівні та ознаки міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні контакти. Міжнародна економічна взаємодія. Міжнародне економічне співробітництво. Міжнародна економічна інтеграція. Класифікація міжнародних організацій. Принципи міжнародних економічних відносин. Принципи (основи) міжнародних економічних відносин Організації Об'єднаних Націй (ООН). Етапи розвитку міжнародних економічних відносин (доколоніальний, колоніальний, світова економіка, глобальна економіка). Форми прояву міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля. Зовнішня торгівля. Міжнародна

торгівля. Зовнішня торгівля.. Позичковий капітал. Підприємницький капітал. Міжнародна міграція робочої сили. Міжнародна передача технологій. Трансфер технології. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Валютна система. Фінансова система. Міжнародна економічна інтеграція. Особливості розвитку форм прояву МЄВ на сучасному етапі.

Організаційні форми міжнародного поділу праці та передумови його формування. Територіальний поділ праці. Видова структура системи суспільно-територіальної організації праці. Взаємодія географічного поділу праці з міжнародною спеціалізацією, світовою структурою експорту та міжнародними інвестиціями. Світове господарство та світовий ринок. Міжнародний поділ праці (МПП). Взаємозв'язок міжнародного поділу праці, міжнародної спеціалізації та кооперації. Економічна сутність міжнародного поділу праці. Фактори розвитку міжнародного поділу праці. Природно-географічні відмінності. Соціально-економічні умови. Науково-технічний прогрес. Показники, що характеризують рівень участі країни в МПП. Рівень розвитку МПП на прикладі експортно-імпортних операцій. Місце міжнародного регіону в системі зовнішньоекономічних зв'язків окремих країн на прикладі експортних операцій.

Класичні теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм. Класична школа: теорія абсолютних переваг (А. Сміт), теорія порівняльних переваг (Д. Рікардо). Неокласична школа: теорія співвідношення факторів виробництва (Е. Хекшер, Б. Олін), теорія вирівнювання цін на фактори виробництва (П. Самуельсон), парадокс В. Леонтьєва. Альтернативні теорії: теорія конкурентних переваг (М. Портер), теорія ефекту масштабу виробництва (П. Кругман, К. Ланкастер), теорія життєвого циклу продукту (Р. Вернон), теорія технологічного розриву (М. Познер), теорія зростання, що обкрадає (Дж. Бхагваті) та інші.

Система регулювання міжнародної торгівлі: рівні (корпоративний, національний, міждержавний, наднаціональний, глобальний) та засоби. Зовнішньоторговельна політика держави. Види зовнішньоторговельної політики (свобода торгівлі, протекціонізм, автаркія). Причини та наслідки протекціонізму. Методи державного регулювання (тарифні, нетарифні). Митний тариф. Складові митно-тарифного регулювання. Мито. Класифікація ставок мита. Нетарифні методи регулювання (кількісні, приховані, фінансові). Класифікація засобів нетарифного регулювання (квоти, ліцензії, субсидії, добровільні обмеження експорту, демпінг тощо). Напрямки використання нетарифних методів регулювання міжнародної торгівлі. Некономічні методи регулювання (торгові договори, правові режими). Міжнародні організації, що регулюють міжнародну торгівлю: світова організація торгівлі (СОТ), конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Міжнародний торговий центр (ЮНКТАД/СОТ-МТЦ), Міжнародна торгова палата (МТП).

Види і форми міжнародної торгівлі товарами (сировинними товарами, напівфабрикатами, готовою промисловою продукцією). Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання (звичайна, за режимом найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна), за специфікою взаємодії суб'єктів (традиційна, торгівля за кооперацією, компенсаційна). Методи міжнародної торгівлі: безпосередня торгівля, непряма торгівля. Зустрічна торгівля. Міжнародні тендери. Міжнародні ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції.

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Економічні та неекономічні причини міграції. Види міжнародної міграції. Класифікація міграції за основними ознаками: за просторовим характером (внутрішня, зовнішня); за напрямком руху (еміграція, імміграція, рееміграція); за законністю перетинання кордонів (легальна, нелегальна); за організаційною ознакою (добровільна, організована, примусова); за часом (остаточна, тимчасова, маятникова).

Світовий (міжнародний) ринок праці. Фактори пропозиції. Фактори попиту. Вартість робочої сили. Функції світового ринку праці. Якісний склад світового ринку праці. Кількісні показники світового ринку праці (абсолютні, економічні, результативні, структурні, динаміки, зіставлення) Міграційне сальдо. Напрямки міграційних потоків. Міжнародний

ринок спеціалістів високої кваліфікації і проблема «відпливу умів». Роль науково-технічного прогресу в розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Сучасні центри тяжіння робочої сили Економічні та неекономічні причини міграції. Види міжнародної міграції.

Дисципліна 4. Міжнародні інвестиції

Класифікація світових ринків капіталу. Міжнародна інвестиційна діяльність. Зрілі ринки. Ринки, що зростають або розвиваються. Суть міжнародного інвестування. Суб'єкти та об'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій. Капітальні вкладення. Інвестування. Основними видами інвестування. Основними джерелами інвестування. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності. вивезення капіталу та залучення іноземних інвестицій. З точки зору суб'єктності у світогосподарській теорії і практиці розрізняють індивідуальних, інституціональних, корпоративних інвесторів і уряд. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Форми здійснення міжнародного інвестування.

Розвиток теорії та моделей використання інвестиційних ресурсів. Крива індивідуальної пропозиції заощаджень. Теорія формування портфеля Г. Марковіца та одно факторна модель ринку капіталів Шарпа. Суть моделі оцінки фінансових активів (САРМ). Модель Манделла — Флемінга для операцій фінансових інституцій. Багатократна модель Солніка

Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку. Аналіз попиту та пропозиції на прямі інвестиції на міжнародному інвестиційному ринку. Міжнародний інвестиційний ринок. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку. Аналіз попиту та пропозиції на прямі інвестиції на міжнародному інвестиційному ринку. Місце та роль ринку цінних паперів у структурі міжнародного інвестиційного ринку. Капіталізація ринку. Особливості функціонування найважливіших міжнародних та національних ринків цінних паперів. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку.

Міжнародна підприємницька діяльність та форми виходу фірми на зарубіжні ринки. Основні форми виходу на зарубіжні ринки. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації. Переваги та стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності. Мотивація безпосередніх партнерів міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності.

Класифікація цінних паперів. Сутнісна характеристика видів акцій. Характеристика показників ринків акцій та вплив на них множинного котирування. Організація торгівлі акціями на різних національних ринках. Учасники міжнародної портфельної інвестиційної діяльності. Формування портфеля міжнародних інвестицій в акції. Оцінка доходності акцій. Показники ризику акцій. Міжнародний ринок облігацій. Види облігацій. Особливості торгівлі облігаціями на різних національних ринках і ринку єврооблігацій. Індекси ринків облігацій.

Міжнародні фондові інвестори та особливості їх діяльності. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (світовий банк). Міжнародна асоціація розвитку. Міжнародна фінансова корпорація. Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій. Інвестиційні фонди на міжнародному інвестиційному ринку. Інвестиційні фонди відкритого типу.

Основні режими інвестиційної політики держави. Система державних гарантій іноземним інвесторам. Засоби державного регулювання іноземних інвестицій. Основні напрями і засоби здійснення політики стимулювання залучення іноземних інвестицій. ВЕЗ як один із засобів стимулювання залучення іноземних інвестицій

Індекси фондового ринку. Загальні поняття та методика розрахунку. Основні фондові індекси США. Dow Jones Industrial Average (DJIA). Фондовий індекс S&P 500 (Standard and Poor's 500 Composite Stock Price Index). Зведений індекс акцій NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotation Index). Інші відомі й авторитетні світові індекси. Інвестиційні рейтингові агенції та інвестиційні рейтинги.

Необхідність і сутність селективного регулювання іноземних інвестицій. Проблема обсягів залучення іноземних інвестицій. Селекція інвестицій за суб'єктами, розмірами і термінами. Форми стимулювання і критерії обмеження іноземної інвестиційної діяльності. Концепція "інвестиційних полів" і активізація прямого іноземного інвестування.

Дисципліна 5. Міжнародне оподаткування

Особливості податкової системи України. Сутність податку на додану вартість, передумови впровадження та розвиток. Економічна сутність акцизного податку. Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Мито як джерело доходів бюджету. Економічна сутність оподаткування фізичних осіб. Прибуткове оподаткування в системі податків з підприємств і організацій.

Специфіка міжнародного оподаткування та його характерні риси. Особливості формування національної податкової політики в системі світогосподарських зв'язків. Порівняльна характеристика податкових систем провідних країн світу (США, Великобританії). Характеристика особливостей податкових систем соціальних ринкових господарств (Німеччини, Франції, Швейцарії). Порівняння юрисдикцій з низьким рівнем податків і їх класифікація. Види діяльності, які здійснюються в юрисдикціях з низьким рівнем податків. Найбільш популярні податкові гавані для організацій і фізичних осіб. країни зі спеціальними режимами оподаткування (Люксембург, Нідерланди, Бельгія) і їх порівняльна характеристика.

Сутність і склад непрямих податків (ПДВ, Акцизи, Мито). ПДВ у Європейському Союзі. Особливості обкладання послуг ПДВ. Перспективи європейського ПДВ.

Сутність, функції та ставки податку на прибуток у різних країнах світу. Податок на прибуток корпорацій (фірм). Прибуткове оподаткування фізичних осіб. Податок на нетрудові доходи.

Мито для осіб, що прибувають з країн, які не входять до Європейського Союзу. Мито для осіб, які прибувають з країн-учасниць Європейського Союзу. Ввезення моторних транспортних засобів у Європейський Союз. Придбання моторного транспортного засобу в державах членах Європейського Союзу.

Поняття міжнародного подвійного оподаткування. Причини виникнення міжнародного подвійного оподаткування та наслідки. Полегшення подвійного оподаткування в національному законодавстві. Особливості застосування податкових звільнень, податкових кредитів, податкових відрахувань. Усунення подвійного оподаткування в конвенційному праві. Особливості міжнародних податкових угод і їх основні види.

Запобігання податкових правопорушень і дискримінації платників податків в міжнародному оподаткуванні. Протиборство ухилення від сплати податків в національних податкових системах. запобігання фіскальних злочинів в міжнародному оподаткуванні.

Сутність оподаткування іноземних інвестицій. Податкова політика різних держав у стимулюванні інвестицій. Уніфікація процесів оподаткування інвестицій на міжнародному рівні. Особливості оподаткування доходів від інвестиційної діяльності. Оподаткування дивідендів нерезидентів суб'єктів підприємницької діяльності.

Зміст і призначення офшорних операцій. Специфіка офшорних зон. Особливості організації та діяльності офшорних компаній. Офшори як засіб мінімізації податків. Визначення офшору та видів офшорних компаній. Використання переваг Кіпру українськими компаніями. Характеристика найпопулярніших офшорів. Можливість та доцільність створення офшорних зон в Україні.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ:

1. Гроші як загальний еквівалент. Походження грошей. Альтернативні підходи до вирішення сутності грошей. Еволюція форм грошей.
2. Сутність «грошового обігу». Суб'єкти грошового обігу.
3. Сутність, склад, класифікація, структура та фактори, що визначають зміну грошової маси. Грошові агрегати: склад, зміст, порядок розрахунку та відмінності. Структура грошової маси в Україні.
4. Швидкість обігу грошей: поняття, фактори, що визначають її зміну. Закон грошового обігу: суть, вимоги та наслідки порушення вимог. Проблема монетизації економіки України.
5. Сутність грошового ринку. Попит та пропозиція грошей: сутність та фактори. Графічна модель ринку грошей. Рівноважна ставка процента. Шляхи врівноваження порушення рівноваги на грошовому ринку.
6. Суб'єкти грошового ринку. Фінансові посередники як ключові суб'єкти фінансового посередництва на грошовому ринку.
7. Інфляція: сутність та види. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Особливості інфляції в різних країнах світу та Україні.
8. Антиінфляційна політика: сутність та види. Державне регулювання інфляції.
9. Грошові реформи: сутність та класифікація. Особливості проведення грошової реформи в Україні: характеристика та аналіз основних етапів.
10. Сутність та види грошово-кредитної політики. Цілі грошово-кредитної політики: стратегічні, проміжні та поточні (тактичні): сутність, зміст та характеристика.
11. Інструменти грошово-кредитної політики (опосередкованого та прямого впливу). Передавальний механізм грошово-кредитної політики.
12. Особливості монетарної політики в Україні та світі.
13. Сутність та структура кредиту. Функції кредиту: сутність та характеристика. Принципи кредитування: сутність та характеристика. Форми та види кредиту.
14. Економічні межі кредиту: поняття, причини й наслідки їх порушення. Розвиток кредитних відносин в Україні та світі.
15. Банки як провідні інституції фінансового посередництва. Сутність банку та банківської діяльності. Функції банків: трансформаційна та емісійна.
16. Небанківські фінансові інституції. Характеристика механізму посередницького функціонування основних небанківських фінансових інституцій. Особливості функціонування небанківських фінансових посередників у різних країнах. Інновації у фінансовому посередництві.
17. Банківська система: сутність, цілі та функції (трансформаційна, емісійна та стабілізаційна). Організація банківської діяльності та побудова банківської системи в Україні. Сучасні проблеми функціонування комерційних банків в Україні.
18. Походження та розвиток центральних банків. Функції центрального банку. Особливості організації центральних банків у розвинутих країнах.
19. Сутність та елементи міжнародних фінансів. Предмет та функції міжнародних фінансів.
20. Сутність та види міжнародних фінансових потоків. Стан та тенденції розвитку.
21. Міжнародні фінансові санкції: сутність та основні цілі. Фінансові санкції на їх вплив на фінансові потоки. Впровадження санкційного комплаєнсу. Практичні поради для міжнародного бізнесу.
22. Світові фінансові центри: загальна характеристика та умови формування.

23. Сутність, види та функції офшорних зон. Особливості ведення міжнародного бізнесу в офшорних зонах. Проблеми боротьби з організованою злочинністю і відмиванням «брудних» грошей в офшорах. Особливості боротьби в Україні.
24. Поняття фінансової глобалізації, основні етапи, форми. Показники фінансової глобалізації. Вплив фінансової глобалізації на міжнародний бізнес
25. Сутність та види світових фінансових криз. Фінансові бульбашки: сутність та види. Вплив фінансової кризи на міжнародний бізнес.
26. Вплив фінтеху на стан міжнародних фінансів.
27. Сутність та еволюція світової валютної системи.
28. Сутність та види валютного курсу. Вплив на валютний курс активного платіжного та пасивного платіжного балансу.
29. Національна валютна система України. Валютна політика України: сутність, види та сучасні особливості. Особливості валютної політики в умовах війни.
30. Глобалізація та світовий борг. Зовнішній борг країни. Управління зовнішнім боргом.
31. Сутність та структура міжнародного валютного ринку. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.
32. Форми та види міжнародного кредитування. класифікація міжнародного кредиту. Світовий кредитний ринок (СКР): сутність, структура. Сучасні тренди розвитку.
33. Динаміка змін відсоткових ставок центральних банків світу. Вплив монетарної політики найбільших центральних банків світу на стабільність міжнародної фінансової системи.
34. Сутність та структура міжнародного ринку цінних паперів. Сучасні тренди розвитку.
35. Міжнародні ринки облігацій. Сутність та види міжнародних облігацій. Сучасні тренди розвитку.
36. Міжнародний ринок акцій. Сутність та види акцій. Сучасні тренди розвитку. Світові індекси акцій: сутність та динаміка. Сучасні тренди розвитку. IPO: сутність та особливості використання.
37. Біржові інвестиційні фонди (ETF): сутність та особливості інвестування. Пасивне інвестування. Можливості та ризики міжнародного інвестування для українців.
38. Поняття та структура міжнародної платіжної системи. Порівняльна характеристика міжнародних платіжних систем. Платіжні системи в Україні: види та обсяги операцій. Оверсайт платіжних систем. Стандарти ISO 20022.
39. Поняття міжнародної банківської діяльності. Сучасні проблеми та тренди розвитку глобального банківництва. Цифрові банки.
40. У чому полягає сутність міжнародних економічних відносин? Схарактеризуйте їх основні ознаки.
41. Опишіть основні етапи та особливості розвитку міжнародних економічних відносин.
42. За якими принципами відбувається формування та розвиток міжнародних економічних відносин?
43. Чому міжнародний поділ праці є необхідною умовою створення світового господарства?
44. Схарактеризуйте особливості участі України у міжнародному поділі праці.
45. Назвіть характеристики основних теорій міжнародної торгівлі: меркантилізму та класичної школи.
46. Назвіть ключові характеристики альтернативних теорій міжнародної торгівлі.
47. Яку роль відіграє міжнародна торгівля в системі форм міжнародних економічних відносин?
48. Назвіть етапи розвитку міжнародної торгівлі та критерії їх виокремлення.

49. Які особливості торговельних процесів і методів їх регулювання притаманні сучасному етапу розвитку міжнародної торгівлі?
50. Які показники використовуються для глобальних оцінок розвитку міжнародної торгівлі?
51. За допомогою яких показників провадиться аналіз розвитку зовнішньої торгівлі країни?
52. Які показники розвитку міжнародної торгівлі використовуються для галузевого аналізу, аналізу розвитку світового ринку певного товару?
53. Назвіть показники, за допомогою яких можна оцінити рівень і динаміку розвитку зовнішньої торгівлі фірми?
54. Назвіть види державної політики у сфері зовнішньої торгівлі.
55. Назвіть тарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
56. Назвіть нетарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
57. Назвіть наслідки діяльності ТНК у світовому господарстві і проблеми її регулювання.
58. Назвіть позитивні й негативні соціально-економічні наслідки для країн-імпортерів і країн-експортерів робочої сили.
59. Що таке валютна політика і які її форми?
60. Від яких факторів залежить динаміка валютного курсу?
61. Дайте характеристику сучасної валютної системи та її основних елементів.
62. Які форми фінансових активів вам відомі?
63. Назвіть найважливіші форми регіональної економічної інтеграції
64. Як впливає участь країни в регіональних інтеграційних угодах на її економіку?
65. Розкрити основні завдання міжнародних фінансових організацій.
66. Розкрити особливості торгівлі облігаціями на різних національних ринках.
67. Розкрити складові довготермінової стратегії розвитку інвестиційного потенціалу.
68. Розкрити основні припущення на яких ґрунтується теорія портфельних інвестицій Марковіца
69. Пояснити, основою якої моделі стала однофакторна модель Шарпа
70. Розкрити особливості діяльності міжнародного рейтингового агентства «Moody's Investors Service»
71. Пояснити як поділяються країни за фактором експортної орієнтації прямого підприємницького капіталу
72. Розкрити найбільш відомі фондові індекси США.
73. Чим або ким в основному визначається пропозиція на грошовому ринку
74. Розкрити головні завдання міжнародного центру із розв'язання інвестиційних конфліктів
75. Розкрити переваги та стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності
76. Перелічити що включає група фінансових стимулів при залученні прямих іноземних інвестицій.
77. Розкрити складові ринку цінних паперів.
78. Розкрити що включає надання державою інвесторам комплексного пакета послуг
79. Варіанти здійснення інвестицій ТНК.
80. Найпоширеніші засоби державного контролю за допуском і діяльністю іноземних інвестицій.
81. Розкрити що означає участь на паритетних засадах у спільному підприємстві.
82. Перелічити основні складові інвестиційного фонди на інвестиційного ринку США.
83. Розкрити що саме дозволяє сформувати Модель САРМ.
84. Пояснити можливість інвесторам США щодо Американської депозитарної розписки.
85. Розкрити головні переваги та недоліки злиття, поглинання ТНК щодо майбутньої інвестиційної діяльності

86. Перелічити та пояснити що належить до форм державних гарантій іноземним інвесторам.
87. Перелічити та розкрити головні аспекти роботи основних інвестиційних рейтингових агенцій.
88. Розкрити основні відмінності американської та німецької моделі ринку цінних паперів
89. Розкрити основні фондові індекси США.
90. Розкрити індекс Dow Jones Industrial Average.
91. Розкрити ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності.
92. Перелічити та пояснити інструменти обмеження іноземної інвестиційної діяльності.
93. Розкрити класифікацію ВЕЗ (вільні економічні зони) за критеріями виду господарської діяльності та способу організації і площі території.
94. Розкрити класифікацію засобів стимулювання іноземних капіталовкладень за групами стимулів.
95. Сутність та необхідність уніфікації податкового законодавства членів ЄС.
96. Назвіть принципи за якими повинні керуватися країни учасники ЄС.
97. Розкрийте основні цілі міжнародного співробітництва в податковій сфері.
98. Форми та групи податкових угод двостороннього і багатобічного характеру.
99. Регулювання економічних та податкових відносин України з іншими державами.
100. Особливості побудови податкових системи країн ЄС.
101. Структура оподаткування у розвинутих закордонних країнах.
102. Пріоритетні напрямки податкової політики у країнах ЄС та її особливості.
103. Порядок нарахування та сплати податків з доходів громадян в різних країнах світу.
104. Особливості побудови податкової системи Японії.
105. Основні тенденції розвитку податкових систем ведучих закордонних країн.
106. Переваги податку на додаткову вартість. Основні методи визначення ПДВ.
107. Коли послуги вважаються зробленими за місцем перебування постачальника послуги?
108. Основні задачі гармонізації непрямого оподаткування в ЄС.
109. Яким образом використовується інформація, що міститься в рахунку-фактурі, для визначення ПДВ?
110. Особливості сплати корпоративного податку.
111. Пільги при оподаткуванні прибутку.
112. Особливості прибуткового оподаткування на міжнародному рівні.
113. Пільги з прибуткового оподаткування у країнах ЄС.
114. Нормативно-правове регулювання міжнародного оподаткування в Україні.
115. Які існують принципи побудови податкової системи?
116. Назвіть етапи формування податкової системи України.
117. Стимулююче значення податкових пільг при плануванні збільшення інвестиційної діяльності підприємства.
118. Особливості податкової політики США в питаннях проведення державної інвестиційної політики.
119. Особливості податкової політики Великобританії в питаннях проведення державної інвестиційної політики.
120. Особливості податкової політики Німеччині в питаннях проведення державної інвестиційної політики.
121. Особливості податкової політики Франції в питаннях проведення державної інвестиційної політики.
122. Гармонізація процесів оподаткування інвестицій в різних країнах світу.

123. Система амортизаційних списань як один із засобів стимулювання інвестиційних процесів на підприємстві.
124. Сутність й особливості оподаткування нерезидентів в Україні.
125. Особливості нарахування підприємством податку на репатріацію на доходи нерезидентів.
126. Особливості оподаткування дивідендів нерезидентів суб'єктів підприємницької діяльності.
127. Сутність категорій “подвійне оподаткування”. Яким чином резиденти третіх країн можуть отримати вигоди від міждержавних угод про уникнення подвійного оподаткування?
128. Сутність та види офшорних операцій.
129. Офшорне підприємництво, особливості прояву його конфіденційності.
130. Природа “податкової конкуренції”.
131. Відмінність між податковими гаванями і центрами “офшор”.
132. Визначення категорії “офшорна зона”. Спільні та відмінні ознаки вільної економічної зони та офшорної зони.
133. Принципи здійснення розміщення офшорних зон.
134. Ознаки офшорної компанії й особливості її діяльності.
135. Типи офшорних компаній, мета їх створення.
136. Можливі форми реєстрації офшорних компаній.
137. Сутність критеріїв резидентності і територіальності.
138. Класифікація офшорних компаній за податковим статусом.
139. Витрати пов'язані з реєстрацією та обслуговуванням офшорної компанії.
140. Опишіть відомі Вам офшорні схеми. Специфіка операції торгового реінвойсингу.
141. Специфіка послуг секретарської юридичної фірми.
142. Напрями трансформації офшорних юрисдикцій у найближчій перспективі та її вплив на розвиток економіки України.
143. Вільна економічна зона. Територіальний і режимний (функціональний) концептуальний підхід до створення вільних економічних зон.
144. Основні цілі створення вільних економічних зон.
145. Принципи функціонування вільних економічних зон.
146. Види пільг, що діють у вільних економічних зонах.
147. Види вільних економічних зон й особливості їх діяльності.
148. Особливості декларування товарів в країнах ЄС.
149. Застосування квот для безмитного ввезення на території ЄС.
150. Оподаткування ввозу товарів, вартості або кількості яких перевищує встановлені квоти для безмитного ввезення.
151. Особливості нарахування та сплати мита.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

До дисципліни «Гроші та кредит»

1. Іванчук Н. В. Гроші і кредит: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
2. Тимохова Г. Б.: Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для студентів ВНЗ . Нар. укр. акад. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 592 с.
3. Венгер В., Коваленко Д. Фінанси, гроші та кредит. Теорія та практика. Видавництво Центр навчальної літератури. 2019. 578 с.
4. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.
5. Міжнародні стандарти банківської справи: навчальний посібник/ Шелудько С. А. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 260 с.
6. Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці : матеріали наук.-практ. інтерн. конф. Київ, 23 березня 2020 р. / [Л.О. Примостка, І.Б. Охрименко, А.В. Нікітін]. Дніпро: Середняк Т.К. 2020. 431
7. Rickards James. The Death of Money : The Coming Collapse of the International Monetary System. Publisher Penguin Books Ltd. 2018. 384 pages
8. Eichengreen Barry. Globalizing Capital : A History of the International Monetary System - Third Edition. Publisher Princeton University Press. 2019. 320 pages.
9. Тернер Едеір. Між боргом і дияволом. Гроші, кредит та реформування глобальних фінансів. Видавництво Апріорі. 2020. 416 с.
10. Гаузел Морган. Психологія грошей. Нетлінні уроки багатства, жадібності й щастя. Видавництво Yakaboo Publishing. 2021. 288 с.
11. Ковтун А. Сальдо великих грошей. Історія фінансово-банківської системи України у спогадах причетних. Видавництво Букрек. 2020. 480 с.
12. Булло Олівер. MONEYLAND. Грошокрай: чому злодії та шахраї керують світом і як це змінити. Х.: Видавництво Vivat. Серія книг Історія та політика. 2020. 432 с.
13. Shkodina I., Yehorova Y., Yatsyna V. Monetary policy as a factor of global financial market volatility increasing. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2017. №1 (22). P.5 – 17
14. Shkodina I. Global uncertainty as a sign of the transformation of the socio-economic system. *Business Inform*. 2017 -№6. P. 8-12.
15. Shkodina I. Influence of financial technologies on the transformation of the financial system. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. No. 1 (24).
16. Shkodina I., Melnychenko O., Babenko M. Quantitative easing policy and its impact on the global economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. V. 2, N. 33. P. 513-521.
17. Гадецька С.В., Шкодіна І.В. та ін. Багатокритеріальна (векторна) оптимізація портфеля валют при нестохастично невизначеному зовнішньому економічному середовищі. *Системи обробки інформації*. 2021. Випуск 3 (166). С. 6-21.
18. Monetary Policy. Virtual Learning Opportunities. Federal Reserve Systemn. https://www.econlowdown.org/resource-gallery/monetary_policy

До дисципліни «Міжнародні фінанси»

1. Шкодiна I.В. Міжнародні фінанси. Навчальний посiбник для здобувачiв спецiальностi 292 «Міжнародні економiчні вiдносини» першого (бакалаврського) рiвня вищої освiти. Харкiв : ХНУ iменi В. Н. Каразiна, 2023. 96 с.
2. Бойцун Н. Є. В. Міжнародні фінанси: Навч. посiб. для студ. вищих навч. закл. Днепр: АРТ-ПРЕС, 2018. 326с.
3. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Пiдручник. 2-ге вид., перероб. i доп. Киiв: Знання, 2016. 494с.
4. Фінанси зарубiжних країн: навчальний посiбник: 2 вид., доповн. / Карлiн М.І. Киiв : Видавничий дiм «Кондор», 2021. 364 с.
5. Azarenkova G., Shkodina I. The influence of financial technologies on the global financial system stability. *Investment Management and Financial Innovations*. Volume 15, Issue 4, 2018, P. 229-238.
6. Krugman Paul R. International Finance: Theory and Policy, 11th Edition. The Graduate Center, City University of New York, Princeton University, University of California, Berkeley. 2018. 472 с.
7. Rickards James. The Death of Money : The Coming Collapse of the International Monetary System. Publisher Penguin Books Ltd. 2018. 384 pages
8. Eichengreen Barry. Globalizing Capital : A History of the International Monetary System - Third Edition. Publisher Princeton University Press. 2019. 320 pages.
9. Cardullo M. W., Liu Manhong Mannie. An Alternative Analytic Model for the Global Financial System. Publisher World Scientific Publishing Co Pte Ltd. 2022. 400 pages
10. Посткризовий розвиток фондового ринку: свiтовi тенденцiї i нацiональнi особливостi: монографiя / авт.кол. Г.М.Азаренкова, I.В.Шкодiна та iн. Киiв. УБС НБУ. 2013. 278 с.
11. Шкодiна I.В. Розвиток свiтового фондового ринку в умовах фiнансової нестабiльностi. *Вiсник КНТЕУ*. 2013. №3. С.56- 64.
12. Шкодiна I.В. Вплив полiтики кiлькiсного пом'якшення на розвиток свiтового фондового ринку в умовах глобальної невизначеностi. *Економiчний часопис-XXI*. 2015. № 3-4. С. 65-69.
13. Shkodina I. Monetary policy as a factor of global financial market volatility increasing. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2017. №1 (22). P.5 – 17.
14. Shkodina I., Derid I., Zelenko O. Digital transformation of global banking: challenges and prospects. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. Vol 3, No 30 (2019). P. 45-51.
15. Шкодiна I. В. Перколяцiя свiтового фондового ринку в умовах глобальної невизначеностi . *Бiзнес Інформ*. 2015. №5. С. 221–225.
16. Шкодiна I.В. Інституцiйнi проблеми функцiонування фондового ринку України. *Вiсник Унiверситету банкiвської справи Нацiонального банку України*. 2014. №1(19). С.52 – 57
17. Шкодiна I. В. Самоорганiзацiя фондового ринку в умовах глобальної невизначеностi: монографiя. Киiв. УБС НБУ. 2013. 406 с.
18. Шкодiна I.В. Розвиток фондового ринку в умовах фiнансової сингулярностi. *Актуальнi проблеми економiки*. 2015. №12.
19. Shkodina I., Melnychenko O., Babenko M. Quantitative easing policy and its impact on the global economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. V. 2, N. 33. P. 513-521.
20. Тернер Едеiр. Між боргом i дияволом. Грошi, кредит та реформування глобальних фiнансiв. Видавництво Апрiорi. 2020. 416 с.
21. World Federation of Exchanges. URL: <https://www.world-exchanges.org/>
22. Міжнародна фiнансова корпорацiя. URL: <http://www.ifc.org>

23. Міжнародний валютний фонд. URL: <http://www.imf.org>
24. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
25. Світовий банк. URL: <http://www.worldbank.org>

До дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

1. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602 с.
2. Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 349 с.
3. Амеліна, І., Попова, Т., Владимиров С. Міжнародні економічні відносини: навч. Посібник. Київ: ЦУЛ, 2021. 256 с.
4. Зинчук Т., Горбачева І., Ковальчук О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 512 с.
5. Schenk, C.R. International Economic Relations since 1945 (2nd ed.). 2021. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351183581>
6. Murthy, G. International Economic Relations. RareBiblio (Erith, United Kingdom, 2020. 310 p.
7. Jha, P. (2020). World Scientific Lecture Notes in Economics and Policy. WSPC. 160 p

До дисципліни « Міжнародні інвестиції»

1. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник / А.О. Задоя. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 122 с.
2. Адамчик В.В. Міжнародна інвестиційна та інноваційна діяльність: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / В.В. Адамик ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Тернопіль ; Львів : Крок, 2014. – 238 с.
3. Бобровська О. Ю. Публічне управління інвестиціями в умовах ринкових трансформацій : навч. посіб. – 2-ге вид., допов. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 238 с.
4. Єгорова І.Г. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. /І.Г. Єгорова, Г.І. Матукова, Я.О. Ізмайлов, А.В. Куценко, С.І. Мацюра. –Кривий ріг: Видавничий дім, 2010. – 291 с.
5. Інвестування : підручник. Затверджено МОН / за ред. Л. О. Омелянович. – К., 2012. – 278 с.
6. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Л.В. Руденко [та ін.]; заг. ред. Л.В. Руденко; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2008. – 168 с.
7. Cochrane S., Mukherejee S. Foreign direct investments in Asia: Trends and prospects. Moody's Analysis. 2019. P. 12.
8. Zadoia A. International Investment Activity: textbook / A. Zadoia. –Dnipropetrovsk: AlfredNobelUniversity, Dnipropetrovsk, 2015. – 112 p.
9. Alfaro L., Chanda A., Kalemli-Ozcan S., and Sayek S. FDI and Economic Growth: The Role of Local Financial Markets. Journal of International Economics. 2004. 64. P. 89–112.
10. Feldman A.C. Manning OBE M., Kanak D., Cripps T. Investing in ASEAN 2019– 2020. Bangkok: Allurentis Limited, 2019. 83 p.
11. Карпюк К. І. Залучення інвестицій від міжнародних фінансових інститутів. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2020. № 31. С. 41-46.: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/31_2020ua/9.pdf

12. Мельничук О. П. Сучасні тенденції міжнародної інвестиційної діяльності / О. П. Мельничук, І. О. Доценко // Причорноморські економічні студії : екон. наук.-практ. журн. / Причорномор. н.-д. ін-т економіки та інновацій. Одеса, 2019. Вип. 40. С. 18-22.
13. www.bank.gov.ua – офіційний сайт Національного банку України
14. www.imf.org – офіційний сайт Міжнародного валютного фонду
15. www.me.gov.ua - офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства України
16. www.ukrstat.gov.ua - – офіційний сайт Державної служби статистики
17. www.un.org – офіційний сайт Організації об'єднаних націй
18. www.unctad.org - офіційний веб-сайт Конференції ООН по торгівлі та розвитку
19. www.wb.org - офіційний веб-сайт Світового Банку
20. www.wto.org - офіційний веб-сайт Світової Організації Торгівлі

До дисципліни «Міжнародне оподаткування»

1. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко; за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса: «Атлант», 2015. 314 с.
3. Антологія офшорів: путівник український офшорній павутині. URL: https://voxukraine.org/longreads/panama/index_ua.html
4. Замасло О. Т. Податкова система: навчальний посібник \ О. Т. Замасло, І. І. Приймак, О. В. Грін. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2011. 377 с.
5. Кузнечикова О. На що слід звернути увагу у світлі BEPS і в умовах деофшоризації. 2017. URL: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA011457
6. Мединська Т. В. Податкова система: Навч. посібник. / Т. В. Мединська, Н. І. Власюк. Львів: «Магнолія 2006», 2010. 276 с.
7. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. №4495-VI (зі змінами та доповненнями).
8. Міжнародні договори України про уникнення подвійного оподаткування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/international_agreements_of_ukraine_on_avoidance_double_taxation-543
9. Нікітішин А.О. Податкова політика в умовах економічних перетворень: монографія. Київ:Київ. нац. торг.-екон. ун-т.2019.480 с.
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755- VI (зі змінами та доповненнями)
11. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
12. Податкова система: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В.– Електронні текстові дані (1 файл: ____ Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 119 с.
13. Податкові системи зарубіжних держав: Навч. посібник / За заг. ред. П. В. Мельника. К.: Кондор, 2012. 222 с.
14. Про проект закону щодо оподаткування контрольованих іноземних компаній. Верховна Рада України. URL: <https://fbs-tax.com/uk/mediacenter/blog-uk/ on-the-draft-law-on-taxation-of-controlled-foreigncompanies/>
15. Світовий досвід оподаткування (досвід розвитку та модернізації податкових служб країн світу) // Офіційний сайт Державної фіскальної служби України URL:<http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dpsukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/>.

16. Соколовська А. М. Податкова система України: теорія та практика становлення. К.: НДФІ, 2006.
17. Типова конвенція ООН про уникнення подвійного оподаткування між розвинутими країнами та країнами, що розвиваються, та коментарів до неї [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/esa/ffd/documents/UN_Model_2011_UpdateRu.pdf.
18. Хмара , М., & Демидчук , К. (2022). Сучасний стан міжнародного антиофшорного регулювання. Економіка, управління та адміністрування, (1(99)), 42–48. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-1\(99\)-42-48](https://doi.org/10.26642/ema-2022-1(99)-42-48)
19. Юр'єва, П., & Микитенко, Т. (2022). Зовнішньоекономічна діяльність та особливості її оподаткування: теоретичні аспекти. Економіка та суспільство, (38). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-30>
20. The World Bank. Data catalog // The World Bank [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://data.worldbank.org>.
21. Budget policy of social development. Chugunov I., Kaneva T., Pasichnyi M. and other. General editorship Chugunov I. Scientific Route. Tallinn, Estonia. 2018.348p.